

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Hamburg, 17 Jan. Met eene meerderheid van 3 kerspelen tegen 2 heeft de burgerschap heden de bekende voorstellen omtrent de constitutie verworpen; een resultaat, dat zelfs niet door de zeggende partijen voorzien was. Van de 5000 stemgerechtigden hebben zich niet meer dan 800 in het raadhuys vereenigd; men had gemeend, dat het gewichtige onderwerp in behandeling meerdere deelneming zoude uitlokken.

Het is thans te verwachten, dat de Senaat het constitutie-voorstel der zoogenaamde negen, met eenige wijzigingen op nieuw aan de burgerschap zal voorleggen, en dat deze laatste poging met een betere uitslag zal bekrond worden.

De conservativen vreezen reeds dat de constituerende vergadering op nieuw zal optreden; deze schijnt inderdaad tot eene derde lezing van haar ontwerp zeer geneigd, indien hare kiezers haar daartoe zouden opvorderen. In het geheel kenmerkt zich onze politieke toestand door de grootst mogelijke onzekerheid.

Berlijn, 18 Jan. De commissie uit de Tweede Kamer, belast met het onderzoek der Koninklijke voorstellen, heeft gisteren avond eindelijk hare werkzaamheden voltooid en het daaromtrent door den heer Simon opgestelde rapport, aangenomen. De gezamenlijke ministers, met uitzondering van graaf Brandenburg, woonden de vergadering bij, eene omstandigheid welke velen deed vermoeden, dat zij nog eenige bemiddelings-voorslagen omtrent de amendementen van Camphausen zouden te berde brengen. De ministers hebben nogtans een diep stilzwijgen bewaard en de commissie daarop hare zittingen gesloten verklaard. Het rapport zal nu onmiddellijk gedrukt en rondgedeeld worden. Gebeurt dit nog heden dan zal welligt reeds dinsdag aanstaande over de voorstellen in openbare zitting gehandeld worden. Het resultaat kan onder deze omstandigheden niet twijfelachtig zijn en de verwerping der Koninklijke voorstellen met groote meerderheid worden uitgesproken.

Daar echter de Tweede Kamer daarmede gelijkijdig de brug achter zich zal hebben afgebroken, zoo is gisteren avond in eene vergadering der verschillende partij-hoofden dezer partij in beraadslaging genomen, of het niet doelmatig zoude zijn, eerst de stemming der Eerste Kamer af te wachten, om, in geval de amendementen van Camphausen daar wierden aangenomen, eene gemeenschappelijke beraadslaging met deze Kamer voor te slaan. Men is het nogtans daaromtrent niet eens geworden, omdat het rapport der Eerste Kamer, door den heer Ammon op te maken, nog verre van voltooid is en het buitendien zeer twijfelachtig is of de regering zich met de amendementen van Camphausen zal vereenigen. De heer Camphausen houdt voortdurend conferentien met den Koning, en werkelijk moet deze zich eer gisteren zeer geneigd getoond hebben inwilligingen te doen, maar gisteren, waarschijnlijk onder de werking van vreemden invloed, is alles weder quaestieus geworden.

ENGELAND.

Londen, 19 Jan. Gisteren heeft de vroeger aangekondigde vergadering plaats gehad, welke de heer Cobden tegen de nieuwe Russische leening had uitgelokt. De heer Gilpin bezette den voorzitterstoel en drong aan, dat men een protest zou opmaken tegen eene leening, die tot stijving van geweld moest dienen. De heer Cobden ondersteunde dat voorstel met veel hevigheid, beloogde dat het doel slechts schijnbaar was, om een spoorweg van Petersburg naar Moskou aan te leggen, doch wezenlijk om de schatkist te vullen, welke door den oorlog in Hongarije was uitgeled. De heer Cobden meende, dat men de daden van geweld niet als het ware moest bekrachtigen, door aan de leening deel te nemen, noch verdere veroveringszucht te ontwerpen, maar door in de hand te werken. Hij wenschte de handen des vredes hier te lande geluk, dat het ontwerp zelf van de leening weder geluigde, dat men om oorlog te voeren veel geld noodig had. Hij zeide voorts, dat hij zelf twee jaren geleden in Rusland geweest en dat toen de beoogde spoorweg-linie reeds zoo goed als gereed was. Hij bestreed den Times, die de leening had voorgestaan, gelijk den inval der Russen in Hongarije.

Hij beloogde wijders, dat de leening moest strekken, om eene geduchte krijgsmagt op de been te hebben, die dan ook Frankrijk en Engeland tot het houden van eene talrijke oorlogsmagt verplichtte; dat geene andere magt, dan Rusland, Turkye bedreigde, dat het dus tegen Englands eigene belangen was, dat de leening gevraagd werd enz., kortom, de spreker en zijne opvolgers bezigden veel argumenten, om den algemeenen dank daartegen in te nemen. De voorgestelde besluiten werden dan ook in dien zin aangenomen.

De spreker verwijt den heer Cobden, dat hij, wel ver van het voorstel van vrede en rechtvaardigheid te zijn; dat het tusschen sommige volken tracht te onderhouden; dat hij verdiedt zich, dat het verke van de orde en rust in de Hongaarsche zaak de gevaren niet heeft voorbij gezien, die eene zegg-

van de revolutionnaire elementen aldaar zou hebben veroorzaakt. Het hoopt, dat het oosten van ons werelddeel mede trapsgewijs die verbetering en ontwikkeling moge ondergaan, welke in sommige landen van het westen hebben plaats gegrepen. Overigens is aan alle redenering reeds een einde, daar de leening werkelijk gesloten is.

De Times zegt heden, dat hij intusschen te vergeefs naar het betoog over de onzedelijkheid had gezocht. Het blad vraagt, waarom de Engelschen van de Russen granen, talk, oorlogs behoeften, enz. mogen kopen, en hun geen goud zouden mogen verkoopen, want daarop komt eene leening toch neder. Voorts meent het blad, dat een bijzonder persoon in Engeland, die de taak op zich neemt, om vreemde vorsten en regeringen te bestrijden, kalmer loon moogt aanslaan.

BELGIË.

Brussel, 20 Jan. Gisteren heeft in de Fransche Wetgevende Vergadering de eerste stemming plaats gehad over het wets-ontwerp op het onderwijs, waarbij die wel eene aanzienlijke meerderheid verkreeg; 455 tegen 187 stemmen hebben beslist, dat men tot de tweede beraadslaging, dat is tot de discussie over artikels zal overgaan. Intusschen is het niet waarschijnlijk, dat bij de definitieve stemming over de wet in haar geheel, diezelfde cijfers tegen elkander over zullen staan, omdat van de verwerping of de aanneming van het een of ander der talrijke en tegenstrijdige amendementen, die zijn nedergelegd, zal afhangen, of vele van de vertegenwoordigers, die gisteren het beginsel onder het noodige voorbehoud, hebben aangenomen, vóór of tegen de aanneming zullen stemmen; hoe het echter ook met die amendementen loopt, het lot der wet is thans reeds beslist. Waarschijnlijk zal het cijfer van gisteren bij de stemming over het geheel der wet iets geringer zijn, maar niettemin zal toch nog eene aanzienlijke meerderheid voor de aanneming stemmen.

Dit resultaat moet voor het grootste gedeelte worden toegeschreven aan de redevoering van den heer Thiers, wiens uitstekend talent bijna door de geheele drukpers hoogelijk geroemd wordt. Jammer maar dat hij dit talent heeft gebruikt tot de verdediging eener zaak, die wij voor verkeerd blijven houden.

De regering, die zich tot nu toe niet in de discussie gemengd had, heeft zich bij monde van den minister van Publiek Oudgelyks, den heer de Parieu, vóór de wet verklaard. De toelichtingen, die door dezen minister gegeven werden, waren echter van geringe beteekenis. Hij heeft aangekondigd, dat hij zijne denkbeelden bij de tweede beraadslaging zoude ontwikkelen.

De discussie over het budget van oorlog in de Belgische Kamer van Afgevaardigden, trokken veler aaudacit en de tribunes waren in de zitting van 18 dezer geheel gevuld.

De heer Christiaens betreurde het, dat in tijd van vrede dat budget van 27 miljoen niet kon worden gebragt op 25 miljoen francs. De heer van den Berghe de Binckum daarentegen, hield eene reorganisatie van het leger in deze oogenblikken voor hoogst verderfelijc voor alle takken van industrie, voor den landbouw en den handel; zij zou België ten speelbal maken van de omstandigheden. Het patriotisme des legers had de Belgische onafhankelijkheid gered — zeide hij.

De heer Thieffry achtte de Belgische armee niet zoo hoog als de Minister van Oorlog en wijt dat aan den te korten diensttijd. Men maakte in weinige maanden geen goed soldaat; de qualiteit doet meer af dan de quantiteit. Volgens hem had België 34,000 man geoefende soldaten noodig. De cavallerie was echter te talrijk. Ridders te hebben voor 8600 ruiters en daarvoor nooit paarden genoeg, was eene dubbele fout zoo wel ten aanzien van de organisatie als van de administratie des legers. Bij de artillerie waren te veel hoofdofficieren.

De heer d'Elhauge bestreed mede in welsprekende taal, dat het budget van oorlog te hoog was, hoewel met eene zwakke meerderheid, maar het geschiedt ook alleen, wijl de catholyken in deze kamer daartoe hunnen stemmen leenen.

Hier zijn geen catholyken; wij stemmen niet als zoodanig, maar als Belgen — voegde de heer Rodenbach den spreker toe. Het ministerie had verklaard van dit budget eene kabinets-quaestie te maken en geene wijzigingen aan te nemen.

FRANKRIJK.

Parijs, 19 Jan. Bij de verkiezingen in het departement Gard heeft de republikeinsche candidaat, de heer Favand, gezeged. Hij heeft 29,697 stemmen op zich vereenigd. De heer Dugrail, kandidaat der regterzijde, had 20,933 en de heer Lourdoueix, een legitimist, had 10,308 stemmen bekomen.

Een centraal comité, zich noemende dat der vereenigde werklieden, laat in onderscheidene steden bij duizende exemplaren, een adres aan de Wetgevende Vergadering verspreiden, waarin de onder-teekenaars verklaren, dat, bijaldien aan hunne eischen niet wordt voldaan, zij, te beginnen met 1 april o. k., alle betaling van belastingen zullen weigeren en dat zij als landverraders zullen worden aangezien.

kopen roerende of onroerende goederen zullen optreden.

De commissie van onderzoek heeft de belasting op de dranken is heden vergaderd geweest en heeft de quaestie vastgesteld, welke onmiddellijk onder de oogen van de algemeene raden, de Kamer van Koophandel en Afgevaardigden uit de wijnbouwende districten, zullen worden gebragt.

De heer Moulin heeft zijn rapport uitgebragt, nopens het voorstel van de heeren Cunin Gridgine en eenige andere afgevaardigden, op het duelsdeligen dit voorstel wordt het duel gekoninklijk misdad en aan een correctionneel onderwerp. Het maximum der straf zoude zijn twee jaren. Het minimum is van 3 maanden tot een jaar, met inachtneming van verzachtende omstandigheden. De getuigen worden slechts dan als schuldig beschouwd, wanneer het duel deloyaal geweest is. Na rijpe overweging heeft de commissie besloten het voorstel niet in overweging te nemen.

Men zegt, dat onderhandelingen zijn geopend voor eene post-overeenkomst tusschen Frankrijk en Toscane.

De berigten uit Italië zijn heden van weinig belang.

Het gerucht liep heden te Parijs van een moordaanslag op Mazzini, die gelijk men weet te Lauzanne eene schuilplaats had gezocht.

Wat de terugkomst van den Paus betreft, daaromtrent bestaat nog altijd de grootste onzekerheid.

De generaal Baraguay d'Hilliers en de Spaansche generaal Cordova hebben de beruchte bepaling ingetrokken, waarbij geene paspoorten aan uitgeweken of gebannen personen verleend werden.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 21 Jan. Wij ontvangen een verslag van bestuurderen der Noord- en Zuid-Hollandsche redding-maatschappij aan hunne medeleden, bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan dier weldadige maatschappij. Wij nemen daaruit de volgende bijzonderheden over:

De oprigters en eerste bestuurders waren de heeren: jhr. H. J. Orit, J. Hodshon, A. Fock, B. v. Spreekens en mr. A. de Bruine. Van deze is thans alleen nog in leven de heer A. Fock, die thans nog lid is van het bestuur, hetwelk overigens bestaat uit de heeren P. Huidekoper, mr. D. A. Portielje, secretaris, A. Huidekoper en jhr. S. Dedel. Het geheele bedrag der door tusschenkomst der maatschappij geredde personen beloopt een getal van 756 in 123 strandingen. De maatschappij bezit thans eene kapitale som van ongeveer f100,000, belegd in Nederl. fondsen. Aan legalen heeft de maatschappij ontvangen, in geld, eene som van f10,502.50 en een certificaat 3 pCt Nederl. schuld van f1000. Zij heeft een inkomen van ongeveer f4850 aan vaste renten; terwijl de uitgaven gemiddeld op f3800 'sjaars zijn te berekenen. In dien stand van zaken vinden bestuurderen bezwaar, om voortdurend de jaarlijksche bijdragen te blijven innen, en zij stellen voor, die bijdragen voorloopig te doen ophouden, en voortaan voor minstens f10 het lidmaatschap aan ieder op te dragen.

Met warme dankzegging voor den ondervonden zegen, zeggen HH. bestuurderen aan het slot van hun verslag, uiteen wij de bede, dat de Voorzienigheid de verdere pogingen der maatschappij moge dienstbaar maken tot behoud van zoo velen, als door storm en zee in hun leven aan onze stranden worden bedreigd.

Naar wij vernemen heeft het Z. M. behaagd, den heer mr. S. Vissering, te benoemen tot gewoon hoogleeraar bij de regtsgeleerde faculteit te Leiden ter vervanging van den heer mr. J. R. Thorbecke.

's Gravenhage, 21 Jan. Bij besluit van 18 januari jl., no. 49, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

ter vervulling der vacante plaatsen, om te vullen de gewone alfreding van burgemeesters ten plattelande in de provincie Gelderland, te benoemen:

tot burgemeester der gemeente Renkum en Doorwerth J. Bakker;

tot burgemeester der gemeente Huissen J. A. T. Pilgrim;

2o. ervol ontslag te verleenen, als secretaris der gemeente Huissen, aan J. J. E. Pilgrim, en in zijne plaats als zoodanig te benoemen J. A. T. Pilgrim.

Bij besluit van 18 januari jl., no. 52, heeft Zijne Majesteit tot burgerlijk lid van den militieraad voor de ligting der nationale militia van 1850, zitting houdende te Arnhem, benoemd R. M. Dullert, lid van den raad der stad, in plaats van J. A. Troost, bij besluit van 31 december jl., no. 47, als zoodanig benoemd, doch onlangs overleden.

Utrecht, 21 Jan. Z. M. heeft aan J. A. T. Pilgrim, emeritus-hoogleeraar bij de godskundige faculteit te Groningen, een pensioen van f1277 'sjaars verleend, naar art. 12, 43 en 47 der pensioenwet.

Z. M. heeft den klerk bij de Z. M. Willem II

zijn, verzekert men met den Keizer van Rusland in onderhandeling over de overname der schilderijverzameling in de Gothische zaal, voor welke de Koningin-weduwe een aanbod zou gedaan hebben, maar verre beneden de taxatie.

— Donderdag werden ten huize van den heer v. d. B. alhier alle huisgenooten door braking en hevige buikpijn overvallen, en zij het ergst, die bij het middagmaal het meest gegeten hadden van een schotel gedroogde appelen. Het bleek, dat die appelen waren gedroogd op groen gekleurd behangselpapier en alzoo waarschijnlijk kopergroen opgenomen hadden. De zieken zijn thans hersteld. (Ned.)

Arnhem, 25 jan. Gisteren middag ontwaarden de bewoners van den Mestvaalt, dat er uit eene woning veel rook kwam; men liep daarheen en vond dat in de woning van de wed. Nagel, die uithuizig en welke woning gesloten was, iets brandde. De buten, geholpen door een korporaal der mineurs, traptende de deur open en bluschten het vuur. De brand was ontstaan aan eene kleederenkast, waaronder de bewoonster doofkolen had geborgen. Het kastje en de kleederen zijn grotendeels verbrand en eene geit gestikt. — Dat er op deze wijze niet meermalen brand ontstaat is te verwonderen, aangezien men zeer onvoorzigtig met doofkolen omgaat.

OOST-INDIE.

De heeren J. Hempenius en F. G. Faber, te Batavia, hebben inleekeningslijsten doen rondgaan voor een door hen, bijgestaan door het corps stafmuziekanten, te geven concert in de Willemskerk, ten doel hebbende de ondersteuning van die militairen, welke bij de laatste expeditie tegen Balie verminkt en voor hunne verdere militaire loopbaan ongeschikt zijn geworden; alsmede van de achtergeblevene wettige kinderen van bij die expeditie gesneuvelde Europeesche militairen.

Dit concert heeft op den 18den juli jl. plaats gehad en, na aftrek der onkosten, ongeveer f2.100 opgebracht.

De heer Hempenius heeft die gelden ter beschikking gesteld van den kommandant van het Indisch leger, met verzoek, dat die op de meest gepaste wijze aan de regthebbenden zouden worden uitgereikt.

Eene commissie, belast met het beramen van een plan, om aan het verlangen der concertgevers te voldoen, heeft bevonden, dat 18 Europeesche en Afrikaansche, en 14 inlandsche militairen, die alle, ten gevolge van de in den laatsten veldtocht tegen Balie bekomenen wonden, reeds zijn of waarschijnlijk zullen worden onbekwaam verklaard, om den lande als militair te dienen, in aanmerking komen voor deze ondersteuning, en dat, naar den maatstaf der militaire pensioenen, aan de laatste van de laatste elk f38 zou kunnen worden uitgereikt.

Deze commissie is gemachtigd, de bijgebrachte gelden, volgens haar plan te verdeelen en uit te reiken. Wettige kinderen van Europeesche onder-officieren of manschappen zijn niet aanwezig bevonden.

De concertgevers zijn door gemelden kommandant van het Indisch leger, bedankt voor hunne lofwaardige en belanglooze poging, om het lot van den strijd verminkten soldaat te verzachten.

— Door aanhoudende zware stortregens, welke in de laatste dagen van oktober, in de residentie Baglen zijn gevallen, heeft, op eenen afstand van ongeveer 10 palen ten zuidoosten van Poerworedjo, eene afstorting van aarde, van den bergrug Watoe Soember, plaats gehad; de aardstorting zelf heeft geen nadeel toegebracht, als hebbende plaats gehad in een geheel onbewoonde streek van het gebergte; doch hierdoor zijn eenige anders weinig beduidende bergstroomden zoodanig opgestopt, dat deze eenen geheel anderen loop hebben genomen, en in de dassas Sebawi en Kezengi, in het district Tjangkreb, belangrijke verwoestingen hebben aangerigt; in eerstgenoemde dessa zijn 7 woningen door het water medegesleept en 30 klapperboomen en een groot getal andere vruchtboomen ontworteld; in de laatstgenoemde dessa zijn 12 woningen ingestort, waarvan 2 door het water zijn medegesleept; ook aldaar is een groot aantal vruchtboomen ontworteld en omgevallen; dit onheil heeft plaats gehad in den vroegen morgen van den 28sten oktober, ongeveer te 5 ure, toen vele dessa bewoners zich nog in den slaap bevonden, en zich niet bij tijds door de vlugt konden redden; 10 personen hebben hierdoor het leven verloren, waarvan 4 volwassenen en 6 kinderen; eene vrouw benevens 1 kind werden nog vermist. De verwoesting bij deze gelegenheid aangerigt, gaat alle beschrijving te boven; op sommige plaatsen, langs welke het water zich met geweld eenen uitweg had gebaad, lagen de stammen der ontwortelde boomen tot eene belangrijke hoogte opengestapeld; ook in de afdeelingen Keboemen, Koetoardjo en Ambal, hebben zware overstroomingen plaats gevonden, waardoor wegen, bruggen en waterleidingen veel hebben geleden, en aan het rijstgewas schade is toegebracht.

— Op den 1sten november is te Soerabaja aangebragt het in de redoute te Beliling nog achtergeblevene gedeelte van de bezetting en van het materiaal, dat deze sterkte thans geheel ontruimd is. Daaronder zijn ook eenige onderwerpen medegebragt.

Op den 16den oktober bragten de gezamenlijke hoofden van Beliling den kommandant een bezoek, hun leedwezen te kennen gevende over de voorgeno-

mene opbreking der bezetting, onder aanbidding van geschenken, bestaande in zout, olie, kippen, eenden, vruchten, enz.; welke, na vruchteloze protesten, aangenomen zijn, op beleediging te vermijden en ten nutte der troepen te worden aangewend.

Aan den radja van Banglie was een brief geschreven, houdende kennisgave van het ophanden vertrek, met uiting van den wensch, om een bezoek bij hem af te leggen, indien hij genegen mocht zijn, tot dit einde naar Singa-Radja af te komen; de Goestie Madeh Rahie, belastte zich met de overbrenging van dezen brief, en vertrok met een gevolg van ongeveer 500 man; hij kwam den 27sten terug met eenen brief van den radja van Banglie, die zich verontschuldigde, dat hij niet in persoon komen kon, doch meldde, dat hij daarentegen zond twee van zijne aanverwanten, Deiva Madeh Oga en Deiva Goedoe Sagoewadie. In den middag van dien dag, legde de kommandant zijn afscheidsbezoek te Singa-Radja af. Alle de hoofden van Beliling en de afgevaardigden van Banglie waren aanwezig, en verzochten hem herhaaldelijk, de tolk te willen zijn van de gevoelens van onderdanigheid en eerbied, welke zij jegens het Nederlandsch gouvernement koesterden; terwijl de hoofden van Banglie, namens hunnen vorst, den wensch uitten, dat de bezetting te Beliling niet mocht worden ingetrokken; omdat, zoo lang die sterkte bezet was, niemand het zoude wagen, de rust van het land te storen.

Op den 28sten kwam de rijksbestierder van Beliling, Goestie Madeh Rahie, thans hernaamd Goestie Madeh Djelantiek, met den afgevaardigde van Banglie, een tegenbezoek brengen aan de redoute; ten geschenke aanbiddende zeven runderen, welke niet meer ten voordeele der reeds ingescheepte troepen konden worden aangenomen.

De rijksbestierder nam de redoute met derzelver gebouwen over; zich verbindende, die te bewaren totdat het gouvernement over dezelve zoude hebben geschikt; de Chinesche Bandar en de Pembekel Ketot Soedjeman werden met het opzigt belast.

Tegen 6 ure des avonds waren de afgevaardigden van Banglie, de rijksbestierder van Beliling en al de hoofden bij het fort verzameld; zij wenschten den kommandant aan hoord te brengen; deze gaf hun echter te kennen, dat het reeds met menschen en goederen opgevolde schip, niet ingerigt was, om hen behoorlijk te ontvangen. Zij bleven aan het strand in den kouden avondwind staan, afscheidsgroeten aanbiddende, tot dat zij letterlijk in zee stonden; en zoo lang men nog iets onderscheiden kon, werden zij op dezelve plek gezien.

Omstreeks 9 ure lagte het transportschip Assad Dolla het anker, en het laatste gedeelte der bezet-

— Volgens berichten uit Palembang tot 15 november, waren, na de vermeestering van alle vijandelijke sterkten, de militaire operatiën in de in opstand geweest zijnde Margasadjie en Boeni Roendjong afgelopen. Het was niet raadzaam geacht, dezelve voort te zetten tot de Makakaos en de Kisam, omdat voor de oprukking naar die streken een beter jaarsaizoen zoude moeten worden afgewacht, nieuwe middelen van voorziening voor de transporten zouden moeten worden daargesteld, en de afstanden naar de meeste plaatsen over onze grenzen, door de groote kronkelingen der rivieren, verder bevonden waren, dan aanvankelijk opgegeven was. Nu de verhouding van de bevolking dier landen tot de aans onderworpenen districten beter bekend geworden was, hoopte men den weg te hebben gevonden, om met dezelve te geraken in betere betrekking, zonder nitbreiding van gezag of bemoeienis met haar inwendig bestuur.

De troepen, onder den majoor Hemmes, waren van Batoe Radja in Ogan, door de Boven-Ogan, langs de Inim naar Lahat voortgerukt; terwijl tot tuchtiging van de Semendo en Moelak, een ander gedeelte der troepen, onder den kapitein de Kruijff, ook van Batoe Radja in de Ogan optrok, om zich daarna te begeven naar Lahat.

Tot bestendiging van de herstelde rust, waren te Moeara-Doea, in de Kommering, en te Batoe Radja, in de Ogan, een detachement van 50 man troepen gelieven; en te Comong, in de Marga Adjie, was een detachement van 25 pradjoeirts; ook te Blambagan, in de Marga Boeni Roendjong, was een inlandsch hoofd met 25 pradjoeirts geplaatst.

De resident was den 28sten oktober, met den rijksbestuurder en de overige mede opgerukte grooten, naar Palembang teruggekeerd, alwaar hij den 31sten was aangekomen.

De bevolking van de in opstand geweest zijnde districten was nagenoeg geheel teruggekeerd en hield zich onledig met den veldarbeid en de herstelling der wegen.

De pangerang Djienta, na door al degenen, die met hem gevlugt waren, zelfs door zijne broeders, verlaten te zijn, had iemand gezonden tot den te Goenong Tiega geplaatsten inlandschen ambtenaar Kranga Astra Nandita Adzirs, om te vernemen, of hij zoude worden aangenomen in onderwerping; in welk geval hij verzocht in dooson Koerapan te worden opgenomen; hem was geantwoord, dat hij geene voorwaarde behoeft te stellen, maar zich onvoorwaardelijk te Goenong Tiega te laten opnemen; Astra Nandita Adzirs vertoegen kon.

Al de hoofden van Makakaos hadden zich verzameld, om in voldoening aan de gedane oproeping, naar Goenong Tiega en Moeara Doea af te komen.

De troepen van den majoor Hemmes hadden Lahat bereikt, die van den kapitein Kruijff waren den 8sten november te Pegandonan aangekomen, en zouden den 9den van daar het Somendosche binnenrukken.

De onverwaardelijke onderwerping van de bevolking en mindere hoofden, die deel genomen hadden aan den opstand in de Kommering Hoeloe, was aangenomen en het civiele bestuur wendde nog slechts middelen aan, om de voortdurende werkelijke hoofden van den opstand in handen te bekomen.

— In den ochtend van 18 nov. zijn ter reede van Batavia aangekomen, de gezagvoeder en echtgenoot benevens twee kinderen, een passagier en vier watrozen, afkomstig van de Nederlandsch Indische schoener Mathilde, welk vaartuig in den nacht van den 14den te voren, gedurende eene reis van Singapore naar Batavia, op de Arnemuidens-droogte gestrandis. De andere schipbreukelingen zijn later op de hoogte van Pamaoekan, negen mijlen uit den wal, ontmoet door het Nederlandsche koopvaardij-schip Bernard hertog van Saxe Weimar en aan boord opgenomen.

— Berigten, uit de residentie Kadoe ontvangen, melden, dat de schade, aldaar geleden door de op den 14den september jl. plaats gehad hebbende uitbarsting van den berg Merapi, van minder belang is geweest dan men aanvankelijk vreesde. Evenwel hadden het koffij-plantsoen, de tabaks- en indigo-aanplantingen veel geleden: vooral de eerstgenoemde, daar niet minder dan 514,207 koffij-boomen geheel vernield, en bovendien 348,487 zoodanig beschadigd zijn, dat van derzelver verder onderhoud zal moeten worden afgezien; van de tabaks-aanplantingen zijn 202½ bouw geheel vernield en 130½ zwaar beschadigd; die der indigo hebben alle meer of min geleden; doch over het algemeen minder dan de koffij en de tabak. (Hani.)

Staat der Rivieren in Gelderland enz.

Rapport van 21 januari.

Boven-Rijn.

Bovenlandsche tijdingen zijn niet ingekomen. 20 jan., 8 uur v. m., te Lobith. — Drijfs over der breedte.

Waal.

20 jan., 8 uur v. m., te Nijmegen 4.48 el; gewassen 25 N. dm. — Het ijs heelt zich des morgens vastgezet.

20 jan., 8 uur v. m., te Bommel 1.60 el — Het ijs wordt met paarden, rijtuigen enz. gepasserd.

18 jan., 5 uur v. m., te Gorinchem 1.59 el (laag water).

18 jan., 5 uur v. m., te Dordrecht 0.46 el (laag water). — Het ijs vast.

Neder-Rijn en Lek.

21 jan., 8 uur v. m., te Arnhem 2.20 el; gewassen 31 N. dm. — Het ijs vast.

20 jan., 8 uur v. m., te Culemborg 2.38 el; gewassen 38 N. dm. — Het ijs vast.

19 jan., 8 uur v. m., te Vreeswijk 4.74 el onder nul of het noodpeil; gewassen 9 N. dm. — Het ijs vast.

17 jan., 4 uur v. m., te Krimpen 4.34 el onder nul of het noodpeil; gewassen 5 N. dm. — Het ijs vast.

IJssel.

20 jan., 8 uur v. m., te Zutphen 1.09 el; gewassen 29 N. dm. — Het ijs vast; de passage geschiedt over de schipbrug.

18 jan., 8 uur v. m., te Deventer 1.15 el. — Het ijs vast.

19 jan., 8 uur v. m., te Katerveer 0.85 el; gewassen 4 N. dm. — Het ijs vast.

18 jan., 8 uur v. m., te Kampen 0.44 el; gewassen 8 N. dm. — Het ijs vast.

Maas.

18 jan., 8 uur v. m., te Grave 7.74 el; gewassen 20 N. dm. — Het ijs vast.

17 jan., 8 uur v. m., te Woddrichem 2.16 el; gevallen 2 N. dm. — Het ijs vast.

Mengelwerk.

s-Gravenhage, januari.

Het Londensche blad Daily News maakte dezer dagen opmerkzaam op de onbillijkheid en de ondoelmatigheid welke de heffing van het zegelrecht op de advertentiën in Engeland inheeft. Men betaalt er namelijk hetzelfde recht (18 stuivers) voor eene advertentie waarbij de belangrijkste verkooppingen of verpachtingen worden aangekondigd, als voor eene andere waarbij de geringste waar veil geboden, het armgedigste voorwerp van behoefte aangevraagd wordt. Dit zelfde onbillijkheid en ondoelmatigheid bestaat bij ons. Onbillijk toch zal men het wel mogen noemen, dat de schatkist dezelfde taks vordert van de arme dienstbode die, soms half gekleed en half uitgehongerd, eene dienst vraagt, als aan den millionaire die koopers of huurders voor zijne huizen en tuinen zoekt. En ondoelmatig is die taks tevens, omdat zij, door hare hoogte, honderd advertentiën weert, die, ware zij geringer gesteld, tot stijging der schatkist zouden hebben bijgedragen. Bijkbaar is ons zegelrecht van 35 centen per advertentie, veel te bezwaarlijk voor de geringe klasse, van het voo-

houdt dezelve geheel van aankondiging. Het werkt
alzo als een beletsel op de pogingen des volks om
zich de middelen van een eerlijk bestaan te ver-
schaffen. »Wij weten allen», zegt *Daily News* dat
de »benooidgheden» der wereld veel grooter en,
naar verhouding, veel bezwarender zijn dan de be-
zittingen des levens. Nogtans gaan de aankondi-
gingen in de Engelsche dagbladen, voor verreweg
het grootst gedeelte van lieden uit, die waren te
verkoopen hebben. Wij hebben advertentiën van
boedelhuizen, van laarzen- en schoenwinkels, van
nieuw aangevoerde thee, van zilveren of verzilverde
goederen, van menbelen en huisraad, van gepa-
tenteerde geneesmiddelen, van piano's — maar hoe
weinig, naar verhouding, zijn de advertentiën der-
genen die »benooidgheden» hebben, van personen
die werk behoeven, en van anderen die geschikte
arbeiders zoeken. Ten minste gerekend, zijn de
aankondigingen van te verkoopen waren in verhou-
ding van 20 tot 1, tegenover de advertentiën van
personen vier benooidgheden met goed gevolg kon-
den worden bekend gemaakt. Waarom zulks? Wij
gelooven dat het verschijnsel te wijten is aan ons
stelsel van belasting, hetwelk in de eerste plaats,
door het advertentie regt, eene onevenredig heogen-
taks op korte advertentiën legt, en hetwelk, ten
tweede, door het dagblad zegel, den kring van den
dagblads-omloop beperkt, en alzoo niet de gansche
bevolking des lands tot de gemeenschap der pers
toelaat. Er kan geen grooter contrast worden aan-
gevozen en geen afdoender bewijs van de waarheid
onzer bewering worden bijgebracht, dan de kolommen
van een Amerikaansch dagblad, vergeleken bij die
der Engelsche (en veel meer nog der Nederlandsche)
dagbladen. In Amerika, waar advertentiën van zes
regels tegen betaling van een schelling kunnen wor-
den geplaatst, in dagbladen die meer dan 50,000
exemplaren drukken, adverteert iedereen. Het aan-
kondigen beperkt zich niet, gelijk hier, bij de
klasse die wenscht te verkoopen. Men vindt er
ruimschoots allerlei advertentiën van lieden die »be-
nooidgheden» hebben, en die blijkbaar het ad-
vertieren als het gemakkelijkste en goedkoopste mid-
del beschouwen om hunne benooidgheden bekend
te maken, onverschillig hoe onbeduidend hunne be-
hoeften zijn. Wij nemen bij voorbeeld een exemplaar
van de *New-York Sun*, een blad van 24 kolommen. Het
voor ons liggende nummer behelst 18 kolommen met
advertentiën. Daaronder zijn meer dan een derde be-
nooidgheden. Een kleermaker heeft eenen knecht
noodig — hij adverteert er om. Een jong mensch
heeft eene kamer noodig — in plaats van vier of
vijf dagen de stad te doorzoeken, beschrijft hij voor
een schelling, wat hij behoeft, en wordt voldaan.
Doch wij willen eenige proeven mededeelen, aan de
kolommen van Amerikaansche »benooidgheden»
ontleend:

- Benoodigd:** 20 mantelmaaksters; zich aanmel-
den, enz.
- Benoodigd:** 100 mutzen- en petten-makers; als-
mede 100 leerlingen. Vast werk; zich melden, enz.
- Benoodigd:** aan BRITZE'S bakkerij, een jongen van
13 of 14 jaar.
- Benoodigd:** twee paarden, een voor eene kar en
een voor zadel; zich melden, enz.
- Benoodigd:** eene protestantsche dienstbode, om
te wasschen en strijken; melden, enz.
- Benoodigd:** een barbiersknecht. Hoog loon; zich
melden, enz.
- Benoodigd:** twee cigar-makers; zich melden, enz.
- Benoodigd:** zes jonge meisjes om pantalons te lee-
ren maken; zich melden, enz.
- Benoodigd:** eene dienst voor eene goede keuken-
meid; voorzien van de beste getuigenissen, adres.
- Benoodigd:** eene dienst voor eenen koetsier; met
de beste getuigenissen, adres.
- Benoodigd:** een gebruikte badkuip; adres.

Waarom nu — vervolgt het genoemde Engelsche
blad — worden dergelijke advertentiën zoo zelden of
nooit in de Engelsche dagbladen gevonden? Vooreerst
omdat de belasting op de advertentiën de aanvragers
afschrikt; en ten tweede, omdat het zegelregt op
de dagbladen belet dat zij omloopen onder de ge-
ringe klasse, waaraan zij van nu voortaan
daar dat wie in dit land »20 mantelmaaksters» of
»100 pettenmakers» noodig heeft, of »enen bar-
biersknecht» andere, veel moeilijker en tevens
zeel kostbaarder middelen ter hand nemen moet om
werklieden te vinden. Wil men hier eenen barbiers-
knecht, zoo moet de barbier de aanvraag daartoe
aan zijn venster plakken of onder zijne bekende
rondvragen. De mutzen- en pettenmaker, die hon-
derd goede arbeiders behoeft, in stede van zulks
voor een schelling aan te kondigen, moet daartoe de
heeft der muren van Londen met plakaten bedek-
ken, en zich onkosten van vijf of tien pond ge-
troosten. Nu zou men kunnen onderstellen dat die
Amerikaansche advertentiën noodwendig zijn omdat
het te New-York moeilijker is dan te Londen, werk-
lieden te vinden. Dit echter, is het geval niet; de
gemakkelijkheid en de goedkoopheid van het adver-
tieren is de ware beweegreden daartoe. En het is
ingevonden te onderstellen dat bijaldien de gelegen-
heid werd gegeven, wij geene partij zouden
trekken, ons geboden gemakkelijkheid om
werkvolk te vinden. Laten de dagbladen
voor drie of twee pence worden uitgegeven en de
advertentiën wij van regt worden gesteld, zoo zal
iedereen die iets behoeft, hier gelijk elders, gebruik

maken van het snelste, goedkoopste en gemakke-
lijkste middel om het verlangde te bekomen.
Dit alles is, voor een groot gedeelte ook op Ne-
derland toepasselijk. Wilde de regering er zich ver-
genoegen met een uniform zegelregt van 3 centen
op elk dagbladnummer, onverschillig zijne grootte,
en van 10 centen, op elke aankondiging van boven
bedoelden aard, te heffen, dan zou er, zonder na-
deel, ja vermoedelijk met aanmerkelijk voordeel der
schatkist, de geringe klasse en de eerlijke nijver-
heid aanmerkelijk door worden te gemoet gekomen;
en aan het publiek in het algemeen, veel moeite en
last worden bespaard.

Ingezonden Stukken.

Iets over de scheepvaartwetten.

I.
Een verblijdend teeken des tijds is het, onzes in-
ziens, te noemen, dat onze regering, het voetspoor
van Engeland volgende, al dadelijk voorstellen doet,
welke strekken tot opheffing der bescherming, welke
aan nationale scheepvaart en scheepsbouw worden
verleend. Te meer verblijdend is het, omdat de re-
gering niet alleen door die ontwerpen zelve, maar
nog klaarder en met ronde woorden in de *Memorie*
van Toelichting, doet zien, dat zij het stelsel van
bescherming voor goed wil gaan verlaten en aan elk
de vrijheid geven om daar ter markt te gaan, waar
hij voor de minste kosten de meeste diensten of nut-
tigheid erlangen kan.

Wij gelooven dan ook, dat de wenschelijkheid van
de aanneming dier wetsontwerpen vrij algemeen
wordt erkend, dat er altijd velen gevonden worden,
die, door zoodanige bescherming buitengewone voor-
deelen genoten hebbende of nog genietende, alleen
letten op hun eigenbelang des oogenblik, hetwelk
veeltijds blijkt geen *welbegrepen* eigenbelang te zijn,
en anderen, die, door de kunstige groepering van
cijfers misleid en in den waan gebragt, dat, b. v.
het bezit eener talrijke koopvaardijvloot (of er voor de
bestaande scheepsruimte genoegzaam emplooi of daar-
aan behoefte is, wordt niet gevraagd) een bewijs is
van nationalen rijkdom en volkswelvaart, gevolgen
niet van oorzaken weten te onderscheiden en vaak
het middel voor het doel houden; — dat de zooda-
nigen met het huldigen van een stelsel, waarvan
de voordeelen niet dadelijk in het oog springen en
niet met stilzitten en met opofferingen door het al-
gemeen gebragt, te verkrijgen zijn, niet zijn inge-
men en zoolang mogelijk aan die koesterende be-
scherming als hun *proglanker vasthechten* — dit be-
hoeft niemand te verwonderen.

Intusschen, de onzuivere bron, waaruit die tegen-
werpen voortvloeijen, verraadt zich al dadelijk
door de zwakheid, het onlogische en zich zelve we-
dersprekende der argumentatiën van hen, welke die
melkkoe, de bescherming, zoolang willen doen ge-
ven totdat zij door uitputting neervalt.

De verouderde en voor lang reeds van onwaarde
verklaarde stelling van het *Handelsblad*, dat een
grootte doorvoerhandel den eigen handel benadeelt;
eene stelling, waaroer wetenschap en ondervinding,
dus niet alléén theorie, maar óók praktijk, reeds
lang den staf hebben gebroken, verdient dan ook
eigenlijk geene ernstige refutatie.

Over de menigvuldige bezwaren door een inzender
in de *Nieuwe Rotterdamse Courant* tegen de ont-
werpen geopperd, bezwaren, die hoofzakelijk be-
stonden in eene bijna kinderachtige vrees — of was
het »arve»? — voor de Engelschen, gesteund door
argumentatiën, die telkens met elkander in tegen-
spraak waren, heeft de Redactie dier courant, en
in de aanmerkingen onder die ingezonden stukken
geplaats en in hare *leading*-artikels, volkomen regt
gedaan,

Immers, die bezwaren kunnen er geene zijn,
zoodra men aantooft, dat al wat na de opheffing
der scheepvaartregten door de Engelschen zal kun-
nen gedaan worden, op denzelfden voet en op ge-
lijke voorwaarden en onder gelijke lasten, ook in
onze magt zal staan, wanneer de opheffing van het
beschermend stelsel ons wakker genoeg zal geschud
hebben om het te willen, en daartoe ons groote ge-
noeg zullen geschud zijn om *zelve te zoeken*, uit eigen
oogen te zien en *zelve te handelen*, in plaats van dit
voor een gedeelte aan de vaderlijke zorg der regering
over te laten.

Wij zullen ons in een belooz hiervan niet ver-
diepen. De enkele opmerking zij genoeg, dat al de
producten, die de Engelschen als uitvracl laden of
laden zullen, ons evenzeer ten dienste staan, als wij
ze slechts betalen kunnen, en als wij ze *divers* koop-
pen, om ze daarheen te vervoeren en ter markt te
brengen, werwaarts ook de Engelschman ze henen
voert. — Wij kunnen even goedkoop kopen als hij;
dezelfde markten staan ons open en wij kunnen dus
even goedkoop leveren, als wij slechts even goedkoop
varen *willen*; want dat wij het *kunnen*, ligt hierin
opgesloten, dat hij daartoe eerder meerdere dan min-
dere voorschotten te doen heeft dan wij. — Boven-
dien zijn die voorregten en voordeelen, welke die
inzender behouden wil, geene *nationale* voordeelen,
omdat zij verkregen zijn door bescherming, waar-
door en de *normale prijzen* der schepen en de nor-
male stand der vrachten zijn opgevoerd; hetwelk ten
gevolge heeft dat de vervoer der goederen
duiden langzaam tijds 16

aanmerkelijk ook gedaald, nog in den regel de vracht
der beladen thuisreis ook de ledige uitreis dekken
moet; waarvan wederom het gevolg is, dat zooveel
als die vervoerkosten te hoog geweest zijn of nog
zijn mogten, het batig Indisch saldo even zooveel
minder moet opbrengen en de natie even zooveel
meerder lasten dragen, omdat toch die gouverne-
ments-producten, of zij veel of weinig aan vervoer
enz. gekost hebben, met die van anderen oorsprong
en op andere markten moeten concurreren, en de
meerdere onkosten niet, zoo als in den tijd der
Oost-Indische compagnie, toen wij het monopolie van
de specerijen hadden, in den prijs dier producten
kunnen worden teruggevonden.

Die zoogenaamde voorregten en voordeelen zijn
dus, met betrekking tot de natie, veeleer *onregten*
en *nadeelen* te noemen.

En wat den scheepsbouw betreft, vermoenen wij
gerustelijk te mogen zeggen, dat hij geene bescherming
behoeft, ten ware het noodzakelijk zij de scheeps-
bouwmeesters in korte jaren aanzienlijke fortuinen te
doen verwerven. Trouwens voor hen zelve is dit
zeer aangenaam en wenschelijk; doch zeker is het
in strijd met gezonde begrippen van algemeene wel-
vaart en algemeen belang, dat zoodanige uitkomst
zou verkregen worden door de voortdurende gedwon-
gen opoffering der natie.

De scheepsbouw is geene plant van vreemden bo-
dem, die pas naar hier is overgebracht en de koes-
terende stralen der bescherming behoeft, om welig
op te schieten en te bloeijen. Sedert eeuwen is hij
hier gevestigd; hij is hier inheemsch, en niet wij
hebben de kunst van anderen geleerd, maar ande-
ren hebben bij ons ter schole gegaan.

Zijn die vroegere leerlingen den meester in ont-
wikkeling voorbijgestreefd, was dit, onder ande-
ren een gevolg van tijdelijke kwijning door de on-
gelukkige omstandigheden, waarin het vaderland
verkeerd heeft, en ware er al bescherming noodig,
om weder op de vorige hoogte te komen, voorzeker
die bescherming heeft reeds zoo lang geduurd,
dat, wanneer onze scheepsbouw in dat verloo-
pen tijdvak niet bij magte geweest is, zoo niet we-
der de *eerste*, althans de *gelijke* te worden in de
kunst en in de wetenschap, dit doel door eenen lan-
geren voortduur der bescherming zeker niet zal be-
reikt worden, en er veeleer het bewijs in te vinden
is, dat bescherming de kennis niet vermeerdert en
den geest geene meefdere of nieuwe veerkracht bijzet.

Maar is het nu billijk en goed en der algemeene
welvaart bevorderlijk, dat de voorregten en voordee-
len, aan scheepvaart en scheepsbouw door bescher-
ming gegeven, ophouden; is het te verwachten, dat
dien ten gevolge de eigenlijke, de reële handel zeer
meer zal ontwikkelen en, door de noodzakelijkheid
tot *zelf zoeken* en *zelf weten* gedreven, ook de we-
gen zal weten te vinden, die ten meesten voordeel
leiden; moet hiervan, zoo geene uitbreiding, althans
instandhouding van scheepvaart en scheepsbouw het
gevolg wezen, — dan ook is het noodig, dat aan
den handel, die scheepvaart en scheepsbouw moet
steunen en bezielen, hiertoe alle wegen geopend wor-
den, die hem voordelig kunnen zijn. En dit moet
niet geschieden door hem te beschermen, maar door,
hem aan zich zelve overlatende, tevens alle belem-
mering op te heffen.

Immers, hoezeer er geen regt op bescherming be-
staat, noch erkend worden kan, al ware het alléén
omdat die erkenning tot regt op den arbeid en zo
verder leidt, de billijkheid brengt het toch mede dat,
wanneer men, van meerdere beschermde takken van
van nijverheid, sommige en niet de minst belang-
rijke aan het volle vuur der concurrentie bloot stelt,
de bescherming, welke ook eene andere tak geniet,
of geheel worde genomen of, wanneer dit dadelijk
een te grooten scaok geven zoude, worde vermin-
derd, om haar tragswijze te doen vordwijzen;
vooral dan, wanneer het blijven bestaan dier be-
scherming de concurrentie voor de pas van bescher-
ming ontbloote takken, belemmert of bemoeijelijkt.

In de memorie van Toelichting der bedoelde wets-
ontwerpen vinden wij aangeteekend, »dat aan den
Nederlandschen reeder het regt verleend moet wor-
den, dat *aan g en ander zijner landgeboten ont-
lenen* is, om ter markt te gaan en ziele te ver-
zien, waar het hem raadzaamst en voordeligst
dunkt.»

In dat door de regering voor elken Nederlander
erkende regt, is en wordt echter de handel en met
name de Overzeesche handel, hoezeer dan niet regt-
streeks, toch indirectelijk belemmerd door het in
stand blijven van een beschermend regt van 12½ per-
cent ten behoeve onzer fabrieken, bij invoer hunner
producten in onze Oost-Indische Bezittingen.

De *Memorie van Toelichting* mogt daaromtrent
enigen, bij uitvoer van producten uit die Bezittin-
gen, minderen twijfel laten bestaan, de verklaring in
de *Nederl. Staats-Courant* gegeven stelt het boven
alle bedenking, dat de regering vooralsnog niet vooruit-
mens is in die invoerregten, dus in die bestaande be-
scherming, eenige verandering te brengen. — Dit
de woorden dat »onverwijld na de aanneming der wets-
ontwerpen, de *noodige maatregelen* zullen *getoffen*
worden, om hetzelfde stelsel ook in de kolonien toe-
toepassing te brengen,» geen anderen zin is te heef-
ten, dan dat alle dien ten gevolge te
deringen, in de
by eene wet had willen regelen.

van het *aan der bestuursde voordragten* zoude zijn gesproken geworden.

Dat voor als nog blijven bestaan van dat beschermend in voerregt van 12½ proc., hoezeer schijbaar in het oogenblikkelijk, doch zeker niet in het voortdurend belang der inlandsche fabrieken, achten wij een groot bezwaar voor den handel en gevolglijk voor scheepvaart en scheepsbouw, waaraan hij be drijvigheid, leven en beweging moet geven.

Wij erkennen dat het onvoorzigtig zijn zoude door de dadelijke geheele opheffing dier bescherming eene, hoezeer kunstmatig, opgewekte nijverheid wel ligt in eens den bodem in te slaan en daardoor aanzienlijke kapitalen te vernietigen: — dit zoude misschien van twee kwaden het ergste gekozen zijn. — Maar er is een middenweg: men kan de geheele opheffing der bescherming, als binnen een bepaalden tijd te zullen plaats hebben, vaststellen, en al dadelijk beginnen met dat inkomend regt zooveel te verminderen als het differentieel regt bedraagt, dat de vlag verliezen zal. En dit is geen maatregel, die strekt om de Engelsche fabrieken en dus de invoeren dier natie in onze Oost te bevorderen; maar het is een middel, dat onze handel behoeft, eene belemmering, die voor hem moet wegvallen, om met de Engelschen te kunnen concurreren, niet alleen met onze eigene fabrieken, maar ook met die der Duitschers en Zwitsers, die bij de Engelsche niet behoeven achter te staan en het zeker veelal in goedkoopste winnen. De meerdere goedkoopste, die hiervan in de koloniën het gevolg wezen moet, kan niet anders dan eene meerdere consumtie te weeg brengen, omdat die goedkoopere waar onder het bereik van meerdere personen komt; terwijl vermeerdering van consumtie altijd de behoeften doet toenemen en deze de prikkel zijn tot meerdere werkzaamheid, tot meerdere productie, als middel om haar door ruiling dier producten te bevredigen. Hoe beter onze handel dus in staat gesteld wordt te concurreren, als hij door niets belemmerd wordt om daartoe ter markt te gaan, waar zulks het raadzaamst en voordeligst is, dan ook heeft hij ruimschoots gelegenheid de naar Java bestemde schepen van uitvracht te voorzien; dan eerst staat hij voor die invoeren op het ware terrein van handels-concurrentie; dan eerst zal het alleen er van afhangen, wie het beste de behoeften der consumenten kent, wie daarin het beste en goedkoopste voorzien kan en wie het beste de kunst verstaat om aan de consumtie eene haar zelve bevorderende rigting te geven.

Het is billijk en regtmatig dat de niet nationale voorregten en voordeelen, aan scheepvaart en scheepsbouw verleend, ophouden, maar het zoude onbillijk en onregtmatig zijn, wanneer zij, door den handel te belemmeren, om een niet nationale voorregten en voordeelen aan fabrieken te blijven toekennen, niet al die voordeelen deelachtig wierden, welke de vrijheid hun kan en moet geven.

Ofschoon nu van een ministerie, waar zulke staathuishoudkundige beginselen en begrippen, als de memorie van toelichting bevat, gehuldigd worden, mag worden voorondersteld dat het al spoedig de dringende noodzakelijkheid zal inzien om de bovenvermelde beschermende regten aanzienlijk te verminderen, gradueel te doen vervallen, en alzoo om de tarieven in de koloniën bestaande met de behoeften van de onbeschermden handel, scheepvaart, scheepbouw in verband te brengen, nogthans komt het ons voor, dat de regeling daarvan niet aan het goedvinden of de meerder of minder juiste inzichten van een minister van Koloniën mag worden overgelaten; en zulks te minder, omdat alsdan hetgeen heden door deze aan het roer zijnde minister wordt verordend, morgen of later door eenen nieuw opgetredene, die andere inzichten heeft of eener andere handelspolitiek is toegedaan, weder kon worden herroepen; waardoor de handel en de twee groote takken van volkbestaan, die hij voeden moet, steeds van de eene wettelijkheid aan de andere zoude zijn blootgesteld en de meeste kennis en de beste berekeningen niet tegen enorme verliezen zouden vrijwaren.

Wij zijn alzoo van oordeel, dat het ware en eenige middel, om dit belangrijke en met de bedoelde wets-ontwerpen in zoo naauw, ja onafscheidelijk verband staande onderwerp behoorlijk en op vastere voet te regelen, is, dat de wetgevende magt het aanzien trekke en dat de Tweede Kamer bij de behandeling der aan te bieden ontwerpen, verklaare dat haar is gebleken het bestaan der behoefte om de wijziging der koloniale tarieven in verband met de voorgedragen wetten door de wet te regelen, en dat zij mitsdien de regering uitnoodige de daartoe vereischte voordragten te doen. Zonder dit toch zal men een stelsel aannemen, dat, als het eenige ware, al Jezus behoort te worden gehuldigd en toegepast; doch dat door het *sic jubeo sic volo* van een minister doelloos en schadelijk zal kunnen gemaakt worden, want de wijziging der tarieven in de koloniën zal dan overgelaten, dan heeft die bevoegdheid geene grond, want geene wet van beginselen is, die haar beperkt of bindt.

De bevoegdheid der wetgevende magt, om zoodanige verklaring te doen en de regeling door de wet te vorderen, ligt opgesloten in art 59 alinea 4 der

grondwet, naardien aldaar niet is gezegd wie van de andere, niet genoemde onderwerpen de behoefte aan regeling door de wet moet beslissen; waaruit onzes inziens, onmiskenbaar volgt, dat zoodanige bevoegdheid aan de Tweede Kamer, evenzeer als aan de regering toekomt; al ware het alleen uithoofde van het aan haar bij de grondwet toegekende regt van initiatief.

In een volgend artikel zullen wij trachten aan te toonen, dat de dadelijke vermindering en gradueele afschaffing der beschermende invoerregten in de koloniën, in het belang is van onze eigen nijverheid en volkswaart en van onze handelsrelatiën met Duitschland.

D.....

BR. (1)

(1) Wij zullen de stukken van den geachten inzender, op de verzochte conditie, gaarne aannemen. RED.

Met goedgunstige toestemming van den Hoog Wel Geb. Heer Baron VAN HEECKEREN VAN ENGHUIZEN, welke tot dat einde het vrije gebruik van Z. H. W. Geb. Vijvers heeft toegestaan, en tevens onder medewerking der Politie, zal er op aanstaanden Woensdag den 23sten dezer, des morgens van twaalf tot des namiddags vijf ure, door eenige jongelieden te dezer Stede, eene MASKERADE HARDRIJDERIJ gehouden worden, ten voordeele van het Protestantsch Bestedelingenhuus alhier. Ten dien einde zal aan den ingang van de Buitenplaats *Sonsbeek*, aan den Zijpschen Weg, eene geslotene bus geplaatst worden tegen eene entree van tien centen, waartoe het publiek beleefdelyk uitgenoodigd wordt te willen tegenwoordig zijn.

PR. DE GRAUW, Junior.
President.

M. DEIBEL.
H. J. GAMELKOORN.
H. FONTAIN.

Advertentiën.

Men zal op Vrijdag den 8sten Februarij 1850, des avonds te 6 ure, aan het Stations-Gebouw voor den Rijn-Spoorweg te Arnhem, bij inzet, en 14 dagen later, terzelfder uur en plaats, bij toeslag, ten overstaan van den te Arnhem standplaats hebbenden Notaris Mr. GERARD VAN ECK, f. naal, zonder beraad, in het openbaar verkoopen:

1o. Een perceel BOUWLAND, genaamd *de Hooge Kamp*, gelegen in *IJsseloord*, gemeente 2 Bunders; 58 Roeden en 10 Ellen.

Dit Bouwland zal in massa en in twee perceelen worden geveild.

2o. Eene WEIDE genaamd *de Hoeks kamp*, gelegen onder de Gemeente Arnhem, in het Arnhemse Broek, aan de Brittanische Straat, Kadaster Sectie D No. 245, groot 4 Bunders, 16 Roeden en 90 Ellen.

3o. Een stuk BOUWLAND genaamd *Elskesland*, gelegen te *Velp*, Gemeente Rheden, Kadaster Sectie D No. 412, groot 32 Roeden en 70 Ellen.

4o. Een HUIS, ERVE, HOF en daaraan gelegen TUINGROND, staande en gelegen te *Velp*, Kadaster Sectie D No. 1027, groot 2 Roeden en 51 Ellen.

5o. Een stuk BOUWLAND, gelegen achter het voormelde perceel, Kadaster Sectie D No. 1028, groot 37 Roeden en 5 Ellen.

De perceelen 4 en 5 zullen ook in massa worden geveild.

Alle welke Goederen behooren tot de nalatenschap van wijlen den Heer WILLEM WENTINK, ge woond hebbende en overleden te Arnhem.

Inlichtingen omtrent de voorwaarden van verkoop, zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

+++ COMMISSARISSEN VAN DES GRINDWEG
+++ VAN ZUTPHEN OF ENMERIK, roepen

hiermede, ingevolge art. 9 van het Plan van Geldleening der Aandeelhouders van den Grindweg gevestigde Negotiatie op, om te voorzien van hunne Aandeelen, tegenwoordig te zijn op het Raadhuis der Stad Zutphen, op Dingsdag den 29sten Januarij aanstaande, des middags te twaalf ure, ten einde aan te hooren de REKENING en VERANTWOORDING over den jare 1849, wordende voorloopig aan de Aandeelhouders kenbaar gemaakt, dat de opbrengst der totten niet toelaat, vooralsnog eenige rente of dividend te betalen.

Gedaan te Zutphen, den 19den Januarij 1850.

Commissarissen voornoemd,
W. L. F. C. VAN RAPPARD,
President.

R. W. VAN LIJNDEN,
Secretaris.

Eene zware wonde door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY genezen.

GEORGE MARRIS, een werktuigkundige te Newport woonachtig, was sedert maanden geheel buiten staat om te werken of zelfs zijn huis te verlaten ten gevolge van een verschrikkelijk ettergezwel, hetwelk in de dij was ontstaan, en dat reeds door onderscheidene heelmeesters was behandeld geworden. Eindelijk werd hij in het gasthuis opgenomen, waaruit hij, na langdurige heelkundige behandeling als ongeneesbaar werd teruggezonden. Maar tot verbazing van een ieder werd vervolgens deze zware wonde genezen door het gebruik der Zalf en Pillen van HOLLOWAY, die hem welwillend door den geestelijke zijner parochie werden verschaft.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50; Potjes Zalf van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Zijn op franco-aanvraag à contant te bekomen, bij den Heer F. ROMEIJN, Fz., Dépôthouder te Arnhem; alsmede te Londen, Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement.

Schouwburg te Arnhem.

Door de K. Z. H. Tooneelsten, onder Directie van den Heer A. PETERS.

Woensdag, den 23sten Januarij 1850.

MENSCHENHAAT EN BEROUW,

Tooneelspel in 5 bedrijven.

Karoline, of het Geldersche Landmeisje,

Blijspel met Zang.

De Directie verzoekt vriendelijk deze verandering van dag voor deze keer wel te willen aannemen.

Burgerlijke stand.

ZWOLLE, 18 januari.

Tarwe f 6.50 à 7.50. — Rogge (oude) f 4.50. (Nieuwe) 4.00 à 4.30. — Boekweit f 4.00 à 4.75. — Garst f 3.00 à 3.30. — Erwten (Groene) f 5.75 à 6.00. — Boonen f 4.00 à 4.25. — Aardappelen f 1.00 à 1.25. — Boter n. p. f 0.55 à 0.80; ½ ton f 11.75 à 12.37½.

DEVENTER, 18 januari.

De gesteldheid der markt was heden over het geheel vrij levendig, en een fiksche aanvoer van Tarwe, Rogge en Boekweit ruimde wel op. — De Tarwe bestond meerendeels uit minder goede kwaliteit, er was slechts een enkel puik partijje; er is besteed van f 6.50 tot 7.50 naar deugd. — Rogge was meerendeels niet goed droog, hiervoor is f 3.85 à 4.05 betaald. — Boekweit was over het geheel nog al van voldoende kwaliteit, de prijs was f 4 à 4.40, enkel 4.50 per mud. — Garst f 3 à 2.20. — Haver f 2.80 à 3. — Paardeboonen f 3.90 à 4.10. — Boter: 1ste soort f 12.00 à 12.50. 2de soort f 9.50 à 11.00 per mud. Ter markt ongeveer 10 mud.

ZUTPHEN, 17 januari.

In de gesteldheid der markt was weinig verandering te bespeuren; alleen Rogge was nog overvloediger dan de vorige week aangebragt; — alle artikelen vonden tegen staande prijzen gelijke koopers. — Tarwe deed van f 6.00 tot 7.40 — Rogge van f 3.80 tot 4.00. Oude van f 4.25 tot 4.50. — Boekweit zeer uiteenloopend van kwaliteit, van f 3.75 tot 4.80. — Garst en Haver als voren. — Gele Erwten van f 4.75 tot 5.00 — Boter: van f 11.50 tot 12.25 het ½ vat.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 22jan. 2 El 0 Palm 9 Duim; gew. O.D. gev. 11 D.

De prijs dezer Courant is in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 5 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 15 centen ugebragt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THILME, Boekdrukker.